

Прийма Л.Р.
аспірант
Науковий керівник – д.е.н., проф. Чухрай Н.І.
Національний університет «Львівська політехніка»

СКЛАДОВІ ЗБАЛАНСОВАНОГО (СТАЛОГО) РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Успіх промислових підприємств в умовах конкурентного ринку визначається не тільки здатністю отримувати прибуток і підвищувати рівень рентабельності діяльності, але й відповідати високим стандартам у соціальній сфері та дотримуватися принципів екологічної безпеки виробничого процесу. Такий підхід досить часто називають “триединою основою” сталого розвитку [1, с. 254-255]. Таким чином, з позиції підприємства (збалансований) сталий розвиток розглядається як спосіб реалізації економічних інтересів підприємства через реалізацію політики соціальної відповідальності бізнесу та забезпечення належного відновлення природного потенціалу.

Термін «сталий розвиток» є українським відповідником англійського терміну «англ. sustainable development», дослівний переклад якого може трактуватись, як «життєздатний розвиток», а за змістом — «самопідтримуваний розвиток». Деякі науковці тлумачать цей термін як всебічно збалансований розвиток.

На сучасному етапі у підприємств виникає необхідність у стратегічному узгодженні всіх зацікавлених груп акціонерів, споживачів, партнерів, кредиторів, тому проблема забезпечення збалансованого (сталого) розвитку є актуальною для усіх промислових підприємств. Розглянемо детальніше складові збалансованого (сталого) розвитку:

1. Економічне зростання: збільшення капіталу та отримання доходів підприємств, вчасне і повне виконання зобов'язань перед кредиторами, зростання попиту на продукцію, освоєння нових ринків збуту або розширення існуючої частки ринку, залучення інвесторів., впровадження інновацій, підвищення іміджу підприємства та досягнення конкурентних переваг. Економічне зростання забезпечення збалансованого (сталого) розвитку передбачає розробку фінансової стратегії для інвестиційного забезпечення діяльності промислових підприємств та пошук джерел збільшення капіталу.

2. Соціальна відповідальність: працівників (оплата праці, підвищення кваліфікації та сприяння розвитку персоналу, охорона праці), покупців (якість і безпечність продукції); суспільства (задоволення споживчих потреб населення, збереження та розвиток інфраструктури). Соціальна спрямованість збалансованого (сталого) розвитку промислових підприємств може проявлятися у накопиченні інтелектуального потенціалу суспільного виробництва продукції.

3. Екологічна безпека: зниження забруднення навколишнього середовища, раціональне використання природних ресурсів, утилізація відходів виробництва промислових підприємств. Екологічна безпека (екологізація) є важливою складовою збалансованого (сталого) розвитку промислового підприємства, оскільки в процесі ведення своєї діяльності спостерігається негативний антропогенний вплив як на стан навколишнього середовища, так і здоров'я людини.

Слід відзначити, що поєднання складових збалансованого (сталого) розвитку на даний час є одним з основних завдань промислових підприємств.

Отже, забезпечення гармонійного поєднання економічної, соціальної та екологічної складової сталого розвитку дозволить сформувати стійку конкурентну позицію промислових підприємств в умовах динамічного зовнішнього середовища.

1. Сморганюк Т.П. Сталий розвиток в умовах глобалізації та його складові / Т.П. Сморганюк // Економічні інновації. – 2013. – Вип. 53. – С. 253-260.